

ՃԱՍՆՈՐԵԱՅ ԻՒՆԻՍ

Տնօրէնութեան ստորագրութիւնն
է. զ. զ. ԳՐԻԳՈՐԻԱՆ
Հանդիսի վերաբերեալ նամակ կամ գր.
ութիւն Տնօրէնին պիտի ուղղուի իմամ
Սէրխան 15
Հրատարակեալ ամէն ամսոյ 1ին 11ին 21ին
Տարեկան գինն է 50 դուրուշ:
Շահուցման սողին 1 զշ:
Վուրս երթալիք լրագիրներուն ծախքը
ստիպելն վրայ է:

ԳՈՐԾԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՔ

ԻԶՄԻՐ Միմանքիեան Յարութիւն ազա
ՆԻԿՈՍԻՊԻԱ Մուրատեան Գ. Տ. ազա
ԳԱՐՏԻԶԱԿ Միմանքիեան Թորոս ազա
ՀԱԼԵՊ Քիւրքճեան Յովհաննէս ազա
ԿԱՐԻՆ Մարտիրոսեան Պետրոս ազա
ԱՐԱԲԳԵՐ Մամսեան Չիճան ազա
Ե ԳԻՊՏՈՍ Կարապետ. Պողոս էֆէնտի
ՏՐԵՊԻՉՕՆ Մուրատ. Երրուարդ ազա
ՔԵՐԱՍՍՆ Մազմանեան Գ. Խ. ազա
ՏՓԻՒՍ Կ. Հունուտեան Պետրոս ազա

Ս Է Ր

Տ Ա Ս Ն Օ Ր Ե Ա Յ Հ Ա Ն Դ Է Ս

ՈՒՍՄԱՆՅ. ԲԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԳԵՂԵՅԻԿ ԳՊՐՈՒԹԵԱՆՅ

ԳՐՈՒԹԻՒՆ, ՆԵՆԳՈՒԹԻՒՆ, ԱՆՓՈՒԹՈՒԹԻՒՆ

ԵՒ

ՈՃԻՐ

Շարահանութիւնն է վերջ: Տե՛ս Եւ 46

• Տեսէք ուրեմն գերեզմանիս դատը. վերջ առէք երկու
աարիէ ՚ի վեր չը լուծուած . . . (չենք դիտէր ինչ պատ.
ճառով) այս վէճին : Ահա մեր սիրելիներէն թէրեւս չա
տերուն վերջին բնակարանը անհետ կըլլայ ասոնց ձեռքով.
Կաղաղակէին անդին տղուն հայրն ու մայրը՝ ամենապատեն
արտասուաց հեղեղներ թափելով :

• Մեր բարեխնամ առատագուծ Ինքնակալին Հայրական
կառավարութեան շնորհիւ պիտի ճանչցուի մեր իրաւունքը
եւ այն ատեն մարդասիրական թողութեամբ մը իրենց
սեպհական ժառանգութիւն ընդներուն ամբարշտ ձեռքէն
անմեղք կը թաղեմք մեր ննջեցեալները : կը լսուի առ հա.
սարակ բոլոր ժողովրդեան բերնէն :

Բարձր. Եղաբարտին, նոյնպէս Տեսչութեան կողմէն եւ
կամ Պաշտօնատեսարք, թաղական խորհրդոց հետ միացած
ինդրոյն վախճան մը առ կը խորհէին. եւ ահա ժողովրդե.
ան մէկ մասը Յունաց սրճարանին ստվիչ դանուղ սպա.
ռազէն խրատութեամբ եւ ուրիշ Յունաց հեղուութեանց ու
սարսուռեացը չկարենալով հանդուրժել զխմեցին սրճարա.
նին վրայ եւ այն անխոհեմները կ'ուզէին վռնուել. այս յար.
ձակման ժամանակ սրճարանին մէկ քանի կողմերն ալ լիջ մը
առերմունք կըրցին : Այս միջոցը հագիւ. երկու վայրկեան
կար որ սիւրէր էր եւ ահա իրենց ազգային կրօնական ան.
բաճարարի իրաւունքը պաշտպանող անզէն Հայերը հեծ.
նալնքու շերտաւոր հրացաններէ, սախներէ, սուրերէ
պաշարուեցան. ասոնցմէ ութ տասնհատը իրենց զգացմանց
վիրաւորուելուն վրայ թափած արցունքներուն հետ խառ.
նեցին նաեւ իրենց արիւնը :

Հոս չենք կրնար վստահ. Մահմուտ Փաշային, Իւսթուա.
րու կողմնապահ թաղիկ Փաշային եւ ուրիշ աստիճանաւոր
սպայից ըրած մարդասիրական ջանքերէն եւ չափաւորու.
թեանէն չտրտալու շնորհիւ որ զթաղով անզէն ժողովրդեան
վրայ խափա. արդիւնցին գորականները անմեղ արիւն թափե.
լէ : Տեսնուեցան նաեւ սպայներ որ զէնք քաշող զինուորները
ձեծով ետ կեցուցին : Աստի նարէն կըրնուեցաւ ժողովուր.
դին որ ցրուին, այլ անոնք ազաւեցին որ Յունաց Հայերուն
գետնին վրայ շինած սրճարանը կնքուի, եւ իրենք ալ ցրուին.
Վստահ. Մահմուտ Փաշան երբ սրճարանը կնքուաւ կը պատ.
րաստուէր, մէջը դանուղ խրատները եւ Յոյները գէտ կը
կենային, եւ անզաւար Հայոց գէտ նախատիւնը կը ժայթ.
քէին : Հայերը զայրացած նորէն յորձակեցան Յունաց վրայ
զանոնք վանելու. սրնոցմէ մէկը երկու ձեռքը ասրճարանի
նեղով եւ ուրիշ մը դաշայնով զինեալ դուրս նետուեցան սր.
ճարանէն կրակ ընելով ժողովրդեան վրայ եւ վախան. այլ
հարուածը իրեններէն մէկուն հանդիպելով զայն միայն վի.
բուորեց : Ասոր վրայ վստահ. Մահմուտ Փաշան ալ ետ քաշ.
ուեցաւ եւ սրճարանը մնաց բաց :

Գիշերուան ժամը մէկին միջոցները հասաւ Ս. Պատ.
րիարք Հայրը որ բաւական ժողովուրդը յորդորէին վերջը
որ մեռեալը թաղեն ու ցրուին, երբ տեսաւ որ ժողովուրդը
չը համապար. խոստացաւ մարմինը առանց թաղելու սա.
հել ելիմէ ցրուին, մէջերմուն միայն քան հոգի իրենց կող.
մէն մեռեցին բով ձգելով. նոյն խոստմունքը կըրնէին նաեւ
վստահ. Հիւսէին եւ Մահմուտ Փաշայը սրնոցմէ ժողովուր.
դը համապար. քան հոգի ընտրեց հոն ապաստելու, եւ ժամը
հնդին միջոցները կիսով չափ ցրուեցաւ : Այլ յողմուն.
քը դրեթէ բոլորովին դադարած չէր գիշերուան մինչեւ ժա.
մը ութը, երբ հինգ վեց հարիւր ծովային զինուորներ ալ դա.
լով ազաւ. մարմինը ամխոհուեցաւ խրատանեաց գերեզմանը
կէս մը համադրմամբ եւ կէս մը սախներու զօրութեամբ :

Այժմ ժողովուրդը մեծ անհամբերութեամբ կսպասէ թէ
Ս. Պատրիարք Հայրը կամ Քաղաքական ժողովը . . . եւ
Իւսթուա. հասարակութեան կողմանէ Յունիս 12 կիրա.
կի որ այս առթիւ ընտրուած երեսփոխանը ոգւով չափ պի.
տի աշխատին այս սոսկալի սճարագործութեան հեղինակ.
ները ըստ արժանոյն պատժել տարու եւ մասնաւորապէս
Ազգին բռնաբարեալ իրաւունքը պաշտպանելու համար :

Մեր օգոստոսիաւ Ինքնակալը, ցրուն պատուական կէ.
նաց երկարութեամբ համար երբէք չեմք դադարիւր աղօթե.
լէ. բարեհաճած է իւր բարձրագոյն կամքով ամեն կարգի
հոգատակներուն վրայ իւր բաշտչութեամբ հովանաւորութիւնը եւ
պաշտպանութիւնը ծառայել :

Նորին բարձր Արհամատութիւնը չը ներեր երբէք որ
իւր դարեւոր հաւատարմութեամբ միշտ Օսմանեան Ապս.
րութեան շնորհը վայելած Ազգի մը կրօնական եւ Ազգային
նախկին իրաւանցը այսպէս բռնաբարութիւն եւ անար.
դանք մ'ըլլայ :

Օ. Պ.

ՆԱՍՏԱԳԻՐ ԵՐԵՒԵԼԻ ԱՐԱՆՅ
ՎՈՂԳԵՐ

Տանկեութեանը դարուն Գաղղիյ երեւելի փիլիսոփայները :

Տանկեաւ Մարի Սրուէ. ար ՎՈՂԵՐ ծնաւ Սօի ժոռ
Շախըլէյի մէջ, 1694 փետրուարի 20ին : Իր Հայրը, պատ.
ուաւորութեամբ հանդերձ, Շախըլէյի մէջ միայն հասա.
րակ գրողի մ'էր, այնպէս որ ՎՈՂԵՐ հօր կողմանէ սե.
րնդոյ առաւելութիւններէն եւ ոչ մէկը ունէր : Թէպէտ եւ
մայրը Ֆուսթուի մէջ վագեմի եւ ազնուական ընտանիքէ մը
կէջնար : Ի սկզբան մարմնոյ կաղճութիւնը այն աստիճան
տկար ու անզօր էր որ մեծ դժուարութեամբ զինքը կէն.
դանի պահել կարացին իր մանկական հասակին մէջ : Եւ թէ.
պէտ 84 տարի ապրեցաւ, սակայն միշտ մի եւ նոյն ծիւրեալ.
եւ ծնդեալ մարմնով, այնպէս որ վատառողջութիւնը իր բնա.
կան ցասկատութեանն անելուն մեծապէս նպաստեց : ՎՈՂԵՐ
ամէն բանէ յառաջ իր կնքահօրը (Շախ Օնեօֆի աբբային)
անհաւատութեան դաղանիքը ուտաւ, յորմէ երեք տարեկան
հասակին մէջ Երբայեցի օգնադրին կենացը երգիծական ամ.
բարիշտ երգը « Եւ Սեպար » բերնաց սորվէր եւ կերպեր : 14.

տարեկան ըլլալուն պէս Մեծին Առաքիչի տի Գրոցը ար-
 ուեցաւ, ուր կարճ միջոցի մէջ երեւելի հանդիսացաւ իր բը-
 նական ճրից սրուածեմը, և ամէն տեսակ ուսմանց յարմար-
 թուածին և ընդունակութիւն ունենալուն համար: Սակայն
 նոյն խի սոյն ատեն այնպիսի որոշ կերպով իր բայերը
 դէպ ի «Կեպտականութիւն» ուղղեր էր՝ որ իր խեղճութիւն ու-
 սուցիչները զինքը իրենցմէ հեռացունելու համար Փարիզ ու-
 ղարկեցին, և անոնց խումբէն սրամիտ և հեռատես մէկը այս
 գուշակութիւնն ալ ըրաւ՝ որ Վոլգէր օր մը «Փարիզի մէջ
 Աստուածեան աղանդին դրոշակը» տիտի ըլլար: Գրոցը և-
 ղած ատեն կղերից վրայ յորինած եռանդալից և հեգնա-
 կան երգերը իրեն դիւրին մուտք մը հայթայթեցին Պաղլի-
 ոյ մայրաքաղաքին ուսումնական և դուարթ ընկերութեանց
 շրջանին մէջ, երբ բարեձև և զեղծ պնտակաւք զիրենք ար-
 բեցութեան տալով՝ Առաքիչի տի Գրոցը ին խոստութեանցը
 համար կը մխիթարուին:

Այս թունաւոր և հրապուրիչ ընկերական շրջանաց մէջ,
 զորս կազմող անհատները գիտաւորապէս պէտք էր որ կար-
 դաց և բարոյականութեան նեցուկը ըլլային, Վոլգէր անոնց
 հիմունքը պեղելու արհեստը ուսաւ: Քննութիւն փրկենք, Վան-
 տօմի և Սիւլլէրի դուքսերը, Գարի մարքիզը, Եօլիօի,
 Եաթօնէօֆի, Քուրթէն և Սէրվիէ աբբաներն էին այն ատե-
 նի ընկերութեան ականաւոր անձինքը: Ընկերութեան մը
 որ մինչև այն ատեն եղածներէն ստորին չէր ՚ի մասին բա-
 րեձև և քաղաքակիրթ վարմանց, և որ ամենէն գեր ՚ի վերայ
 էր իր աղականեալ և զեղծ սկզբունքներովը: Վոլգէր գեռ-
 երիտասարդ էր, երբ այս ապերասան եկեղեցականաց միոյն
 (Եաթօնէօֆի աբբային) ձեռամբ Նինօն տը Ղանքը՝ ըս-
 ուած հոչակաւոր տիկինին հետ ծանօթացաւ, որոյ ազգե-
 ցութիւնը թէպէտև ակարանալու վրայ էր, սակայն այնու-
 ևս տակաւին Փարիզի ազնուականները և հանճարեղ մասը
 իրեն կողմնակից էին: Նինօն տը Ղանքը, Վոլգէրին յան-
 պատրաստից տուած պատասխաններուն եռանդուն դարձ-
 ուածքը իրեն սաստիկ զարմանք պատճառելէն, 2000 ֆրան-
 քի ժառանգութիւն մը ձգեց անոր որ դիրք գնէ: Աճա հե-
 տաբրբական և չարագուշակ դէպք մը: Աստուածեան
 աղանդին առաքելոյն զրատան հիմնարկութիւնը ձեռունի
 պարող տիկինը մը հրիտակովը եղաւ, որուն Վոլգէր ծանօ-
 թացաւ ուխտագրութեամբ արբայի մը ձեռամբ: Սակայն այս մու-
 լութեանց տեսարանները, և իր վաղանցուկ աշխատութիւն-
 ները, որոնք իր տեղը անոնց մէջ անկորուստ պահելու հա-
 մար հարկաւոր էին, երիտասարդ բանաստեղծին միտքը բո-
 լորովին իրենց չկարացին գրաւել: արդէն 1712ին 18 տարե-
 կան հասակին մէջ, «Մեթ» ըսուած սրատարութեամբ ողբերգու-
 թիւնը կը յորինէր: Քիչ ժամանակ յետոյ Հօլանտա գրիտե-
 լով իբրև մանկաւիկ Եաթօնէօֆի մարգիլին՝ որ այն ատեն
 հոն գետնաւոր էր, բողոքական մանկամարդ կնկան մը հետ
 սաղտնի յարաբերութիւն հաստատելուն պատճառաւ զինքը
 վերստին Վալդրա դարձուցին: Հոն հասնելուն պէս իր սու-
 վորական հնարքները ձեռք առնելով՝ վերջապէս խեղճութենե-
 ըն ոմանք և քանի մը թեմակալ առաջնորդներ համոզեց որ
 իր սիրուհին Փարիզ բերել տան, որպէս զի բողոքական
 հերձուածէն ազատուէր: Վժբագագար իր այս շինութիւն
 խօստացող խորհուրդը ի դերև ելլալով՝ Վոլգէր վերստին
 Փարիզի ազնուականաց մտի ընկերութեանը մէջ միացեցաւ:
 Իր անշիջանելի հենդնասիրութեան և ցասկոտութեանը
 պատճառաւ մէկ անգամ անձամբ պատժուեցաւ, և երկիցս,
 նախ 12, երկրորդ 6 ամիս, Պատթիլի մէջ բանտարկուեցաւ:
 Այսու ամենայնիւ այս բանտարկութիւնները իր գործունե-
 եայ միտքը չկարացին ճնշել:

Շարանակելի

* Նինօն տը Ղանքը երեւելի պարող կին մ'էր, ծնաւ 1616ին,
 մեռաւ՝ 1706ին շատ հոգնակաւոր եղաւ որչափ իր հանճարոյն՝ նոյն
 լաւ բաղաձիւ սիրականներ ունենալուն համար:

Ս. Ռ. Մ. Ա. Յ. Ր. Ն.

Անուշ հոտեր ուր են գացեր,
 Ինչու չեն դար ու հաս բուրեր,
 Ծաղկունք ինչու մեզ են օտար,
 Ինչու մեզի բացուիլ չեն դար:
 Կարմիր վարդիկն ու իւր հոտիկ,
 Թող գան դգուել իմ հեզ մայրիկ,
 Միթէ մուսան թէ մանկըսիք
 Զունին արգոյ քան զժաղիկ,
 Արդէմ ճնորաց պարզ եւներու
 Թող սկսին արդ բարելու:
 Կարմիր վարդիկն ու իւր հոտիկ
 Թող գան դգուել իմ հեզ մայրիկ:
 Այս՝ զիտեմ ձըմեռն է որ
 Մեր վարդերուն շիտայ հրաման
 Ծաղիկ նազել թերթիք բողբ,
 Արժաւել հոտեր բուրեան:
 Կարմիր վարդիկն ու իւր հոտիկ
 Թող գան դգուել իմ հեզ մայրիկ:
 Ինչ կրնամ արդ ես ընծայել,
 Մինչդեռ չունիմ ես ծաղիկներ,
 Ա՛հ կը խնդրեմ մայր իմ քաղցրիկ,
 Ընդունէ սիրտս դերդ մի ծաղիկ:
 Կարմիր վարդիկն ու իւր հոտիկ
 Արդ փոխուեցան ՚ի յիմ սրտիկ:

ՅԱՂԱՅԻՔ Վ. ՄԻՍՏԱՐԵԱՆՆ

ՉԱՆԱՉԱՆԻՔ

Ազգի մը յառաջագիտութեանը տարբերքներէն մէկն է
 արժանաւորաց արժանիքը ճանչնալ:

Քանի մը տարիէ ՚ի վեր Անձնանուէր Ընկերութիւն ան-
 ուանի քանի մը բարեւէր անձինքներ ընկերութիւն կազմեր,
 պանդուխտ Հայոց կարգալ գրելու դասախօսութիւն պիտի
 ընեն՝ կ'ընեն՝ ըրին խօսքերէն յորդորեալ, եթէ չեմ սխալիլ
 ասկէ երկու տարի յառաջ անձամբ չուրուր չեմէ խանր այ-
 ցելու գացիմք, և պարզապէս խօսակալ գրեցանք:
 արտմեցանք. զարմացանք. անտեսելով որ մեր համարին
 բեռնակիր եղբարք տարօրինակ եռանդով մը ժողովերդա-
 սառութիւն կրնէին: Տրամեցանք, երբ անցելոյն փորձովը
 խորհեցանք, որ աղղերնուս մէջ բարի ձեռնարկութիւնք՝
 խիստ շատ իրենց հակառակորդներ կ'ունենան, և այս ալ
 որ բարի բան մը ըլլալուն բնաւ չենք տարակուսիր՝ թերևս
 թշնամեաց ճիրաններուն տակը իյնայ, սակայն յուլիս 4-
 թուականով Ղալաթիոյ վարժարանը՝ երթալով այս իրաւա-
 ցի երկիւղին փարատեցաւ: Եւ ան որ ասկից երկու տարի
 առաջ հասարակ ընթերցանութեան վարժոյց մ'էր՝ հինոյ
 ուսումնասէր հայերու Աճադէֆա դարձեր էր:

Կենդանի Մեսրոպ մ'էր այս խումբին մէջ Պ. Քրիստոս.
 տուր Ղաղարասեան. սով որ կ'ըսէ թէ Հայը ինչ որ ալ սկը-
 սի չկրնար կատարել կը հրաւիրենք որ գոռուցութիւնը մէկ-
 դի ձգելով կիրակի օր մը իր պարագայ ժամերուն մէկը այդ-
 խմբակին այցելութեանը զոհէ, և անտես թէ ինք ալ մեզի
 պէս պիտի համազուր թէ այս հայերը 30 տարի յառաջ և-
 ղող հայերը չեն, ու հայոց համար անմիաբան են ըսողները
 սխալ կարծիք ունին. . . այս առթիւ աշակերտաց մեծազոյն
 մասը բաղկացնող Սեփաստացի եղբարց մեր կրկին շնորհա-
 կալութիւնը կը մատուցանենք յիշեցնելով սա խօսքը: Այն
 բաներն յորում մասն աստուծոյ կը նշմարուի խիստ փոքր
 սկզբնաւորութեամբ կ'սկսին: Քրիստոսեական կրօնըին հիմ-
 նադիրը քանի մը ձկնորսներով իր հիմնարկութիւնը սկզբը-
 նաւորեց:

Տիկնիկն մեզի գրուած նամակէ մը ցաւօք կ'իմանամք թէ
 Մ. Նալբանդեանց Ազգասէր երիտասարդը գեռ Փեդերոս-
 պուրկի մէջ խիստ բանտարկութեան ներքև կը գտնուի:

զածնուս պէս կրնանք զինքը դիտել որովհետեւ սպասուողի հագուստով ծպտեալ սեղանի ծառայութիւն կրնեմք :

Կռուայոյզ բանախօսութիւններ կըլլան . — Ս.յս ալ գէշ :
ՀԻՆԳԵՐՈՐԳ ԶԵՌՍԳԻՐ
Ժամ 7 և 1/2 :

Ճաշին վերջերը շղեղազարդ թուր մը՝ արծըթէ սկաւառակի մը մէջ գրած բերին եւ Նարիպալտիի նուիրեցին զոր մէջը կապեց : Ուրեմն մեր թշնամին զէնքի կարօտ չէ . վասն զի Անգղիան անոր կուտայ : Ուրեմն չուրախանամք իր պայուսակներուն մէջ զէնք չըդաներնուս . վասն զի հետը կրելու պէտք չունի :

Երկրին ամբողջութիւնները կրկնապատկեցէք :
ՎԵՅՅԵՐՈՐԳ ԶԵՌՍԳԻՐ
Ժամ 2 և 1/2 :

Խտարացոյն պատուհաններուն տակը կը պարտինք որ կէս գիշերին տուն դարձաւ : Սենեկին մէջ ըյս կայ : Գեռ չը քնանար . իւր անքունութիւնը մի դուրսէ կամած խահուէէն ըլլայ : Արդեօք սովորութիւն չունէր ճաշէն ետքը խահուէի :

Ինչ ալ որ ըլլայ դուք շարունակեցէք նոր զորագունդեր դրկել ՚ի Վենետիկ :

Ա. ՊՈՒՄՕՐ

— Ժաբօնի դեպքանները Բարիզի մեծ ընտանիքներու եւ ակումբներու մէջ գտնելու ատեն շատերուն ծաղըը կը շարժեն իրենց խնջելու կերպով : Թաշկինակի տեղ թուղթի քառակուսի կտորներ ունին քովերին եւ երբ կ'ըզան որ քիթ սրբել հարկաւոր է , գրպանէն այս թղթերէն մէկը կը հանեն , դէպ ի քիթը կը տանին եւ ետքը ծալելով վար կը նետեն զայն մեղմիկ :

— Թուղթը շատ բան կը սրբէ , դիտենք , բայց թուղթով քիթ սրբել Բարիզի մէջ դեռ անմանօթ էր : Ս.յս ալ տեսանք հիմայ , նայինք ասիկէ ետքը ինչեր պիտի տեսնանք Ժաբօնի շնորհքով :

— Մայիսի երկուքին մեռու Բարիզի մէջ Պարոն Մէյեր պէր՝ Բօլէր ԼԵ ՏԵՊԷԼԵ : Հեմօի , Բրօքէլէի եւ ուրիշ երեւելի ու անգլուս թատերադուրիւններու հեղինակը :

Մէյերայէր ծնած էր 1791ին Պերլին մայրաքաղաքին մէջ , բայց երկար ատենէ ՚ի վեր Բարիզ կը բնակէր եւ իր բոլոր հրաշակերտները Բարիզի թատերաւիճակի սկսան ներկայացուիլ եւ իր անմահ անունը աշխարհիս չորս կողմը տարածել : Եթէ Բրոուսիա ազնիւ զաւակ մը եւ Գրանտա վանք հոգեզաւակ մը կրթութիւն , կրնայ ըստիլ թէ ընդհանուր ամբողջութիւնը մեծ ոգիէ մը զրկուեցաւ :

Մէյերայէրի մահը ամեն աղքատու կսկիծ պատճառեց , վասն զի ամենքն ալ իր վեհ երաժշտութիւնը կը վայելէին սիրով : Եթէ Մոնթէսքիէօնի ըսածը ստոյգ է , եթէ յիրատի այն ժողովուրդները որոնք հիմնաւ չեն դիտեր՝ մեռած կը սեպուին , Եւրոպայի մէջ մեռած ժողովուրդ չը կայ , վասն զի ամենքն մատ խածնելով իր կորուստը կ'ըզբան :

Արեւմտեայ

ՄԱՆՈՒՅՄՈՒՆԵՐ
ԶԵՓԻՈՒ ՀԱՅՐԵՆԵԱՑ

Ս.յս ընտիր հանդէսը , որ բաւական ժամանակէ ի վեր խմբագրին հիւանդութեանը պատճառաւ դադրած էր , ամ սոյս սկիզբէն նորէն հրատարակուիլ սկսաւ Պ . Մինաս Հայկ Բախամանեանի խմբագրութեամբ եւ Պ . Մարտիրոս Մ . Թէաօնեանի տնօրէնութեամբ : Ասանց երկուքն ալ սուսմանական երիտասարդներ ըլլալով եւ սկզբունքին ԱԳԳօղուա՝ յուսանք թէ պէտք եղած քաջակերութիւնը կը դանեն ազգէն :

Ստորագրութեան տեղն է Կ . Պօլիս Մահմուտ Փաշա Յ . Քաֆաֆեանի գրատունը , բաժնորդագրութեան դիմն է վեցամսեայ 40 զուրուշ :

ԳԼՍՐԱ ԿՍՄ ԱՆՄԵՂՈՒԹԵԱՆ ՎՏԱՆԳՆԵՐԸ

Չափազանցութիւն ըրած չենք ըլլար երբ այս դրքոյկիս արժէքը հետեւեալ բառերով բացատրենք :

Եթէ նախնիք շատ իրաւամբ կրնան պարծիլ , մեզի թողած թանկագին գանձուց բովոյն , այն է Հայ լեզուին համար , մեք ալ պարծանօք կրնամք ներկայացընել մեր նախնեաց սրբիքս Տիրուհի Ս . Բղինով եւ նմանները , որոնք սակի դարուս ողւոյն սքանչելի արգասիքն են : Փափագելի է մեզ որ ուշիմ թարգմանիչը իր ազնիւ գրչէն ՚ի պարծանս Հայ դաստիարակութեան , թարգմանութեանը նման գեղեցիկ հեղինակութիւն մ'ալ արտագրէ , իսկ դրքին արժէքը իմացընելու համար առանց մեր կողմանէ բաւ մը աւելցընելու ազնիւ թարգմանիչն յաւաճարանը հոս կը դնենք :

«Եթէ պէտք որ պատիւն ու առաքինութիւնը ամեն մարդու պատուական ըլլան , օրիորդներն առաջին են որ աս երկու բանին իրենց բոլոր մտադրութիւնն ու զգուշութիւնը նուիրելու պարտական են , քանզի անոնց բարոյական շահն ալ ասոնցմէ կախում ունի : Ապա մեղադրելի չենք որ այս վտարիկ վէպը կը համարձակինք մատուցանել մեր սեռին նորարոյս հասակակիցներուն , հաւատարով թէ գործը որչափ դոյզն ալ ըլլայ , օգուտը նուազ պիտի չըլլայ :

Ս . Բղարեւ վէպը հազիւ թէ սոյն անուան արժանի է . բայց իր բարոյական նկարագրովը , գէթ նորահաս օրիորդի մը համար կրնայ ըստիլ թէ կարեւոր է : Հոս բարեպաշտ հեղինակը սրտառուչ կերպով ներկայացուցած է վատնողներն ու յաղթանակը այնպիսի անմեղութեան մը՝ որուն հիւմըն եղած է սքանչելի մօր մը օրինակին վրայ հաստատուած դաստիարակութիւն մը : Գաստիարակութիւն մը որ կենդանի օրինակին վրայ , միայն կրնայ յաղթանակել : Ապա տս վէպը խրատ է՝ որչափ օրիորդայ , նոյնչափ ծնողայ : »

Կեցցէ Տիրուհի Ս . Բղինով ՚ի պարծանս արդի ողւոյն նա մանաւանդ կեցցէ Անան Ս . Բղինով որ դարոյս սղւոյն համեմատ զաւակ դաստիարակելու գեղեցիկ օրինակը կուտայ :

Քաղաքը ըլլար պաշի Թիւի 48 ԽՍՆԱՌԹԸ բերում են բամբակ զտելու ընտիր եւ գիւրագին մարինաներ որոնք 15 . 10 . եւ մինչեւ 6 . սակի կը ծախուին : Առաջինը մէկ ժամու մէջ 30 , երկրորդը 20 . եւ երրորդը 8 օրոյս բաւարար կը զտէ : Առնցմէ զատ կը գտնուի նաեւ կար կարեւու մաքրիաններ , ջրհաններ եւ երկրագործական գործիք : Գուրսերը անվնաս գրկելու համար յատուկ անուկներով պատրաստուածներ ալ կան :

Միւս վէպերն են յիսանք գէրաֆէթ պէյանի ֆարսիի սուհուլէթի թահսիլ կյէմէլէրի իչիւն շիմալիէ գատար բէք չօք բէսաիլ թապ օլունմուշխտեմէ լիսանը մեղքիւրի թահսիլ Էվլէլա քավայիտի Էտեվաթ վէ իչիլիգապիլինի պիլմէյէ միւհթամ օլուպ պէօյլէ պիլ բէսալէնին իտէ ատէմի վիճուտի ճիհթիլէ Մեհիսի Մեարիֆ մուքայիտի ճեմալ Էֆէնաիլին թեթիլ Էթիլի Թեւէլէրէ Գարէ նամ գալիս յիտնամ : միւս վէպերն են հազընմա ֆայիտիլի կիւղէլ թերթիլ օլունմուշ պիլ Էտէր օլունմուշ Մեհիսի Մեարիֆ թաթարաք Մահաֆ չարչուշմա Գօլուլա Մուսթաֆա Էֆէնաիլի իլէ Մուլթան Պայաղիտտէ սապըր քեաղըթ ըլլար քեթիլ խեւատար շերիլի Մուսթաֆա Էֆէնաիլին տիւրեանկարնտա սաթըլմագա օլունմուշ իլան օլունմուր :

Սէրի 154 թուոյ տուալին երեսի երկրորդ սիւնին մէջ «Լաբանուէ» գրում է փոխանակ «Լաբանուէօլի» : — Նոյն թուոյն 59 երեսի առաջին սիւնին մէջ «Ենիգաս» գրում է փոխանակ «Լեմիգաս» : Գարձեալ վերջին երեսի առաջին սիւնին սկիզբը Մեծատարաիւ Նուրեան Էֆէնաիլին Մեհիսի յէ Պատուանշանէն իլատ երրորդ կարգի պաշտնատարութեան աստիճան եւս ընդունիլը սխալմամբ չէ գրուած :

ՀԱՏՕՆԱԿԱՆ ՊԱՏՄԱՆԱՆՈՒ
Ս . ՃԵՎԱՀԻՐՃԵԱՆ
Կ . ՊՈՒՄՕՐ Ա . ՀԱՄԱԳՊԱՏԻՆ ՏՊԱՐԱՆ